

Tarih – Sayı : 02.10.2019/238
Konu : Devir işlemlerinin ticaret sicilde tescil edilmesi sonrası yapılması gereken bazı işlemler

1- DEVRİN DEVİRİNİN TESCİL OLDUĞU TARİH İTİBARI İLE BÖLÜNEN ŞİRKETİN GELİR TABLOSU VE BİLANÇO HAZIRLAMASI

Şirket yetkili kurulunun devir / devre ilişkin kararının Ticaret Sicilinde tescil edildiği tarih, devir/devir tarihidir Devirin / devirinin tescil olduğu tarih itibari ile bölünen şirketin gelir tablosu ve bilanço hazırlaması gerekir. Dolayısı ile devirinin tescil olduğu tarih itibari ile tüm bilanço hesaplarının mutabakatı yapılmalı , bu tarihe kadar alınan / satılan mal ve hizmetlere ait alış ve satış faturaları toplanmalıdır.

Devrin/devir tarihine kadar olan kazancın vergilendirilebilmesi için devir tarihi itibarıyla hesaplanan kazancın bu beyannameye dahil edilerek vergilendirilmesi gerekmektedir. Bu tarihten sonraki işlemlerden doğan kazanç, devralan kuruma ait olacaktır.

Geçici vergi beyannamesinin verilme süresinden önce aynı döneme ilişkin olarak tam devir işlemleri nedeniyle kurumlar vergisi beyannamesi verilmesi halinde, bu dönem için ayrıca geçici vergi beyannamesi verilmeyecektir.

2- KIST DÖNEM KV BEYANNAMESİ HAZIRLANMASI ve VERGİ DAİRESİNE VERİLMESİ

Devirin tescil olduğu tarih itibari ile bölünen şirketin hazırladığı gelir tablosu ve bilançoya göre kıst dönem KV beyannamesi hazırlanmalıdır.

2019 kıst dönem KV beyannamesi devrin tescil olduğu tarihin ticaret sicil gazetesinde ilan edildiği tarihten itibaren 1 ay içinde bölünen şirketin bağlı olduğu vergi dairesine kağıt ortamında elden verilecektir.

Devrin tescil olduğu tarih itibari hazırlanacak kurumlar vergisi beyannamesi bölünen ve bölünerek kurulan şirket yetkililerinde müştereken imzalanması gerekir.

Devre ait bu KV beyannamesine, ayrıca devir bilançosu ve gelir tablosu, devir sözleşmesi ve bölünen kurumun varlıklarını devralan kurumların yeni sermaye yapısını gösteren Ticaret Sicil Müdürlüğü yazısının birer örneği eklenecektir.

Devrin gerçekleştiği hesap dönemine ilişkin kıst kurumlar vergisi beyannamesinin verildiği ayın sonuna kadar devralan veya birleşilen kurumlarca ödenmesi gerekmektedir.

3-DEVİR EDİLEN KURUMUN VARLIKLARINI DEVRALAN KURUMLAR, DEVİR TARİHİNE KADAR TAHAKKUK ETMİŞ VE EDECEK VERGİ BORÇLARINDAN MÜTESELSİLEN SORUMLU OLACAKLARINI VE DİĞER ÖDEVLERİNİ YERİNE GETİRECEKLERİNİ, BÖLÜNEN KURUMUN DEVİR NEDENİYLE VERİLECEK OLAN KURUMLAR VERGİSİ BEYANNAMESİNE EKLEYECEKLERİ BİR TAAHHÜTNAME İLE TAAHHÜT EDERLER.

4- BÖLÜNEREK KURULAN İKİ YENİ ŞİRKETİN AÇILIŞ BİLANÇOSU HAZIRLANMASI

Devrinin tescil olduğu tarih itibari ile bölünen şirketin çıkardığı bilanço (detay mizan dikkate alınarak) Ticaret Sicil Müdürlüğüne YMM tarafından verilen devir raporundaki mantık çerçevesinde yeni kurulan iki şirket arasında aynen pay edilerek , bölünerek kurulan iki yeni şirketin açılış bilançosu hazırlanmalıdır.

5-ASGARİ GEÇİM İNDİRİMİ UYGULAMASINDAN FAYDALANMASINDA MÜKERRERLİĞE YOL AÇILMAMASI

Aynı ay içerisinde ikiye bölünen şirkette çalışanlar yeni bir işverende çalışmaya başlamış sayılacaktır. İşveren değiştiren ücretlilerin, söz konusu ay içinde gerek eski işvereni (bölünen şirket) ve gerekse yeni işvereni (bölünerek kurulan şirket) vasıtasıyla asgari geçim indirimi uygulamasından faydalanması mükerrerliğe yol açacaktır. Bu nedenle, aynı ay içerisinde çalıştığı işverenden ayrılarak başka bir işveren nezdinde çalışmaya başlayan ücretlinin, eski veya yeni işvereninden yalnızca biri vasıtasıyla asgari geçim indiriminden faydalanması gerekmekte olup, aynı ay içerisinde hem eski hem de yeni işvereni vasıtasıyla asgari geçim indiriminden faydalanması mümkün değildir”

6- DEVİR EDİLEN ŞİRKETTE ÇALIŞANLARIN GELİR VERGİSİ MATRAHININ “0”DAN BAŞLAMASI

Yıl içinde işveren değiştiren personelin yeni işverende (bölünerek kurulan şirkette) vergi matrahının “0”dan başlaması yönünde görüş bildirmiş olup (10.06.2011 tarih ve B.07.1.GİB.4.34.16.01-GVK 103-708 sayılı özelge) kanaatimizce Türk Ticaret Kanununa göre devir yolu ile birleşmede devrolan şirket hukuki bakımdan yok olduğundan, bölünerek kurulan şirket yeni bir şirkettir. Dolayısı ile devrolan/bölünen şirket personelinin devralan/ bölünerek yeni kurulan şirketteki gelir vergisi matrahı “0”dan başlayacaktır.

Ancak bu durumda çalışanların yıllık GV beyannamesi vermesi gündeme gelebilir. Bu durumun analiz edilmesi gerekir.

7-AMORTİSMAN UYGULAMASI

Devir neticesinde devre konu iktisadi kıymetler, mukayyet değerleri üzerinden; aktif ve pasifi düzenleyici hesaplar, ilgili olduğu aktif ve pasif hesaplarla birlikte devrolunacağından, söz konusu iktisadi kıymetlerin devir işleminin amortisman uygulamaları bakımından ilk iktisap olarak değerlendirilmemesi gerekmektedir. Diğer bir ifadeyle devralan kurumda devir ve devir işlemi nedeniyle devrolan amortismana tabi iktisadi kıymetlerin bakiye değerleri üzerinden kalan amortisman süreleri dikkate alınarak amortisman ayrılmaya devam edilecektir.

Devreden kurumlarda amortismana tabi iktisadi kıymetlerin amortismanı kaldığı yerden devam edecektir. Bir başka deyişle devir alma halinde extra bir amortisman avantajı sağlamaz.

Öte yandan devir olan ve devralan (veya bölünen , bölünerek kurulan) şirketler kurumlar kıst esasına göre amortisman ayıracağı tabidir.

8-DEVİR İŞLEMİ HARÇTAN İSTİSNADIR.

(5035 Sayılı Kanununun 31 inci maddesiyle değişen fıkra; Yürürlük:02.01.2004)Anonim, eshamlı komandit ve limited şirketlerin kuruluş, sermaye artırımı, birleşme, devir, devir ve nev'i değişiklikleri nedeniyle yapılacak işlemler ile (5615 Sayılı Kanununun 16 ncı maddesiyle eklenen ibare; Yürürlük:04.04.2007) Esnaf ve Sanatkarlar Kredi ve Kefalet Kooperatifleri (Bu kooperatifler ile Kredi Garanti Fonu İşletme ve Araştırma Anonim Şirketi tarafından bankalardan kullanılacak krediler için verilecek kefaletler dahil) bankalar, yurt dışı kredi kuruluşları ve uluslararası kurumlarca kullanılacak (6322 sayılı kanununun 19.maddesiyle değişen ibare; Yürürlük 15.06.2012)kredilere, bunların teminatlarına ve geri ödenmelerine ilişkin işlemler (yargı harçları hariç)(2)(5766 sayılı Kanununun 11 inci maddesinin (ç) bendiyle değişen ibare, Yürürlük: 06.06.2008)bu Kanunda yazılı harçlardan müstesnadır.)

9-DEVİRİN TESCİL OLDUĞU TARİH İTİBARI İLE BÖLÜNEN ŞİRKETİN TÜM YASAL DEFTER KAYITLARI TAMAMLANARAK KAPANIŞ ONAYI ALINMALIDIR.

Devir tarihine kadar olan kazancın vergilendirilebilmesi için devir tarihi itibarıyla hesaplanan kazancın bu beyannameye dahil edilerek vergilendirilmesi gerekmektedir. Bu tarihten sonraki işlemlerden doğan kazanç, devralan kuruma ait olacaktır.

10- BÖLÜNEREK YENİ KURULAN ŞİRKETLERİN TÜM YASAL DEFTERLERİ NOTERDEN TASDİK EDİLEREK KULLANILMAYA HAZIR HALE GETİRİLMEDİR. DEVİR İŞLEMİNDE DEVİR ALAN ŞİRKET TASDİKLİ DEFTERLERİNİ KULLANMAYA DEVAM EDECEĞİ TABİDİR.

11- YENİLEME FONU UYGULAMASI

Devir edilen devir işlemi kurumlar için tasfiye hükmündedir. Dolayısıyla devir nedeniyle infisah eden şirketlerin bilançolarında yenileme fonu olarak beklettikleri tutarların matraha ilave edilmesi ve vergilendirilmesi gerekir.

12- DEVİR GİDERLERİ

Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 8/1-c maddesine göre; genel kurul toplantıları için yapılan giderler ile birleşme, devir, devir, fesih ve tasfiye giderleri hâsılattan indirilebilecek giderler arasında sayılmıştır. Birleşme halinde, hem birleşen (devralınan), hem de birleşilen (devralan) kurum bünyesinde yapılan giderler indirim konusu yapılabilecektir.

13 .DEVİRDE ZAMANAŞIMI SÜRESİ

KVK' nın 17/1-ç maddesi uyarınca bir yıldan fazla süren devirlerde tarh zamanaşımı, birleşmenin sona erdiği dönemi izleyen yıldan başlar.

13- KURUMLAR VERGİSİ KANUNUNA GÖRE YAPILAN BİRLEŞME, DEVİR VE DEVİRLER NEDENİYLE DÜZENLENEN KAĞITLAR DAMGA VERGİSİNDEN İSTİSNADIR.

(488 sayılı Damga Vergisi Kanunu; Damga Vergisinden İstisna Edilen Kağıtlar II Nolu Tablo; Ticari ve Medeni İşlerle İlgili Kağıtlar)

14-DEVİR VEYA BİRLEŞMELERDE ZARAR MAHSUBU

Devir olan şirketin varsa mali zararı birleşilen/bölünerek kurulan şirketin kurumun kazancından aşağıdaki şartlarda mahsup edilebilecektir;

- Birleşme/ devir sonrasında en az 5 Yıl boyunca faaliyete devam edilmelidir.
- Devir alınan/bölünen kurumun geçmiş 5 yıla ait kurum beyanlarını süresinde vermiş olmalıdır
- Zarar tutarı devir tarihindeki devir alınan kurumun öz sermayesini aşmamalıdır. Bir başka ifade ile, birleşmelerde devir alınan şirketin öz sermaye rakamı kadar bir zarar birleşilen kuruma devredilecektir. Örneğin, devir alınan şirkette 500.000 TL zarar olmasına rağmen, devir alınan bu şirketin öz sermaye tutarı 200.000 TL ise ancak 200 bin TL zarar birleşilen şirkette indirim konusu yapılabilecektir.

15-KDV UYGULAMASI

Devir ve devir esnasında devredilen mallar için KDV hesaplanmaz. Birleşen/bölünen şirketin devreden KDV'leri birleşilen/bölünerek kurulan şirketçe indirim konusu yapılabilecektir

16- BİRLEŞEN ŞİRKETE AİT GAYRİMENKULLERİN SATIŞINDA İSTİSNA HÜKMÜ UYGULAMASI

KVK' nın 5/1-e maddesinde kurumların, en az iki tam yıl süreyle aktiflerinde yer alan taşınmazlar ve iştirak hisseleri ile aynı süreyle sahip oldukları kurucu senetleri, intifa senetleri ve rüçhan haklarının satışından doğan kazançların % 75'lik (taşınmazlarda %50) kısmının istisna olduğu hüküm altına alınmıştır. Devamında ise satış kazancının istisnadan yararlanan kısmının, satışın yapıldığı yılı izleyen beşinci yılın sonuna kadar pasifte özel bir fon hesabında tutulacağı ve bu kısmın sermayeye ilave dışında herhangi bir şekilde başka bir hesaba nakledilmesi veya işletmeden çekilmesi halinde zamanında tarh edilmeyen verginin ziya uğramış sayılacağı belirtilmiştir. Kurumun tasfiye edilmesi halinde de fon hesabında yer alan tutar işletmeden çekilmiş sayılacaktır.

Ancak Kurumlar Vergisi Kanunu uyarınca gerçekleşecek devir ve tam devir hallerinde, söz konusu fon hesabının, devralan kurumların bilançolarına aynen aktarılması gerekeceğinden, bu işlem işletmeden çekiş olarak değerlendirilmeyecektir. (KVK GT)

17-SAT-KİRALA-GERİ AL İŞLEMLERİNDEN DOĞAN KAZANÇLARDA İSTİSNA UYGULAMASI

Bilindiği üzere varlıkların satışından elde edilecek istisna kazancın, kiracı tarafından pasifte özel bir fon hesabına alınması gerekmektedir. Bu fon hesabına alınan kazanç tutarının bunun dışında, başka bir hesaba nakledilmesi, işletmeden çekilmesi veya dar mükellef kurumlarca ana merkeze aktarılması ya da kurumun tasfiyesi halinde (bu Kanuna göre yapılan devir ve devirler hariç), istisna uygulanması nedeniyle zamanında tahakkuk ettirilmeyen vergiler, vergi ziyaı cezası ve gecikme faizi ile birlikte tahsil edilecektir.

Dolayısı ile devir ve devir işlemleri nedeni ile kendiliğinden tasfiye olmuş sayılan (devir olan ya da bölünen) şirketin fonda tuttuğu kazanç açısından vergi ziyaı oluşmaz.

18-DEVİR OLARAK VEYA BÖLÜNEREK KENDİLİĞİNDEN TASFİYE OLAN KURUMUN TASFİYE ÖNCESİ DÖNEME AİT KULLANILMAMIŞ YASAL VESİKALARININ BOŞ OLANLARIN VERGİ DAİRESİNDE İMHASI GEREKİR.

19- DEVİR OLARAK VEYA BÖLÜNEREK KENDİLİĞİNDEN TASFİYE OLAN KURUM ADINA TESCİL EDİLMİŞ TAŞIT , MARKA , TAŞINMAZ VB TESCİLE TABİ VARLIKLARIN YENİ SAHİPLERİ ADINA TESCİL EDİLMESİ GEREKİR.

20- DEVİR OLARAK VEYA BÖLÜNEREK KENDİLİĞİNDEN TASFİYE OLAN KURUM TARAFINDAN YAPILMIŞ TÜM RESMİ VE ÖZEL SÖZLEŞMELERİN DEVİR OLAN VEYA BÖLÜNEREK KURULAN ŞİRKET ADINA YENİLENMESİ GEREKİR.

21- DEVİR OLARAK VEYA BÖLÜNEREK KENDİLİĞİNDEN TASFİYE OLAN KURUM ADINA AÇILMIŞ TÜM BANKA HESAPLARININ DEVİR OLAN VEYA BÖLÜNEREK KURULAN ŞİRKET ADINA DÜZELTİLMESİ GEREKİR.

22- DEVİR OLARAK VEYA BÖLÜNEREK KENDİLİĞİNDEN TASFİYE OLAN KURUMUN TÜM MÜSTERİ VE SATICILARIN YAZILI OLARAK UYARILMASI GEREKİR.

Devir / devre ilişkin kararının Ticaret Sicilinde tescil edildiği tarih ve öncesi itibari ile düzenlenmesi gereken tüm alış ve satış faturalarının devir olarak veya bölünerek kendiliğinden tasfiye olan kurum adına düzenlenmesi gerekir.

Devir / devre ilişkin kararının Ticaret Sicilinde tescil edildiği tarihten sonra düzenlenmesi gereken tüm alış ve satış faturalarının devir olan veya bölünerek kurulan şirket adına düzeltilmesi gerekir.

Tabi olarak BA-BS formlarının bu esaslar dahilinde düzenlenmesi gerekmektedir.

19-E FATURA UYGULAMASI

Bölünen veya devir olan şirket e fatura uygulaması kapsamında ise 454 sıra no.lu VUK Genel Tebliğine göre Tam devir, birleşme (devralma şeklinde birleşme ve yeni kuruluş şeklinde birleşme) veya tür (nev'i) değişikliğine gitmeleri halinde devrolunan veya birleşilen tüzel kişi mükellefler ile tam devir veya tür (nev'i) değişikliği sonucunda ortaya çıkan yeni tüzel kişi mükellefler de e-Fatura uygulamasına geçmek ve elektronik defter tutmak zorundadır. Bu durumda uygulamalara geçme süresi hiçbir koşulda işlemin ticaret siciline tescil tarihini izleyen ayın başından itibaren 3 ayı geçemez.

Gelir İdaresi Başkanlığımıza ileteceğiniz dilekçenize birleşme/devir/devir ilanının yer aldığı Ticaret Sicil Gazetesini de ekleyerek gönderiniz.

ADRES: Yeni Ziraat Mah. Etlik Cad. No:16 06110 Dışkapı/ ANKARA

20-INTERNET HİZMETLERİ KULLANIM BAŞVURU FORMU

Bölünerek kapanan ve yeni kurulan şirketler İnternet Üzerinden Vergi Bilgileri Sorgulama işlemlerini yapabilmesi, bildirim ve beyanname gönderebilmesi için Gelir İdaresinin sitesinde yer alan matbu formları kullanarak başvurunuz yapınız. Devir işleminde ise devir alan şirketin mevcut şifrelerini kullanmaya devam edeceği tabidir.

21- İNTERNET ORTAMINDA ELEKTRONİK TEBLİGAT ALMA VE BİLGİLERİ SORGULAMA İŞLEMLERİ İÇİN VERGİ DAİRESİNE DİLEKÇE YAZILMASI

Gelir İdaresinin sitesinde yer alan matbu formları kullanınız. Devir işleminde ise devir alan şirketin mevcut şifrelerini kullanmaya devam edeceği tabidir.

..... Vergi Dairesi Başkanlığı/Müdürlüğü'ne

Kurum Kanuni Temsilcisinin/Vekilinin			
Adı, Soyadı	Adı, Soyadı	
Vergi Kimlik Numarası/ T.C. Kimlik Numarası8	Vergi Kimlik Numarası/ T.C. Kimlik Numarası	
Cep Telefonu 1	0	Cep Telefonu 1	
Cep Telefonu 2		Cep Telefonu 2	
e-mail Adresi	e-mail Adresi	
İmza		İmza	

Kurum Kanuni Temsilcisinin/Vekilinin			
Adı, Soyadı		Adı, Soyadı	
Vergi Kimlik Numarası/ T.C. Kimlik Numarası		Vergi Kimlik Numarası/ T.C. Kimlik Numarası	
Cep Telefonu 1		Cep Telefonu 1	
Cep Telefonu 2		Cep Telefonu 2	
e-mail Adresi		e-mail Adresi	
İmza		İmza	

KURUM BİLGİLERİ			
Vergi Kimlik Numarası		
Unvanı			
Kuruluş Yeri		Kuruluş Tarihi
Ticaret Sicil Numarası	Tescil Tarihi
Telefon Numarası	0	Mersis Numarası

E-posta Adresi		Faks Numarası
Adres			
Diğer İletişim Bilgileri			

BİLGİLENDİRME TERCİHLERİ

Kısa Mesaj Servisi

E-posta

Elektronik tebligat sisteminin kullanımına ilişkin olarak;

- İnternet ortamında elektronik tebligat alma ve bilgileri sorgulama işlemleri için Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından verilen, istenildiğinde değiştirilebilecek olan kullanıcı kodu ve kişisel şifrenin gizlilik ve güvenliğinin sağlanması, korunması ve yetkisiz kişiler tarafından kullanılması gibi sorumlulukların tarafıma ait olduğunu,
- Başkanlığın elektronik tebligata ilişkin olarak sunduğu altyapı ve yazılım sistemlerini zarara uğratacak, güvenliğini zedeleyecek veya sağlıklı çalışmasının engelleyecek hususların oluşmaması için Başkanlık tarafından belirlenecek her türlü teknik ve idari önlemin alınacağını,
- Herhangi bir aksaklık olmaması için bütün tedbirleri alacağımı, buna rağmen oluşan ihtilaflarda Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından oluşturulan kayıtların esas alınacağını,
- Unutulmuş, çalınmış veya kaybedilmiş olan kullanıcı kodu ve kişisel şifremden, bunların üçüncü kişiler tarafından kullanılmasından ve sonuçlarından hiç bir şekilde Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı'nın sorumlu olmadığını kabul ediyoruz.
- Yukarıda beyan edilen kişisel bilgilerin ve diğer bilgilerin doğruluğunu ve ekte yer alantarihli belge ileadına temsile yetkili olduğumu beyan ederim.

Daha önceden İnternet Vergi Dairesi kullanıcı kodu ve şifrem bulunması nedeniyle; şifremi elektronik tebligat alma işlemlerinde de kullanmak istiyorum.

Yetkili Kişinin

Adı Soyadı/Kaşe ;

Tarih :

İmza :

22- KAPANAN VE YENİ KURULAN ŞİRKETLER İÇİN İŐE/BAŐLAMA – BIRAKMA BİLDİRİMLERİNİN BAĞLI OLUNAN VERĐİ DAİRESİNE VERİLMESİ

Gelir idaresinin sitesinde yer alan matbu formları kullanınız.